

Projektet SVENSKA SOM MÅLSPRÅK (SSM)
The project SWEDISH AS A TARGET LANGUAGE

SSM Report 6

Sven Strömqvist

EN ORIENTERING OM NP, KASUS OCH PREPOSITIONER I RYSKA

Stockholms universitet
Institutionen för lingvistik
Maj 1980

Rapportserien SSM Reports

SSM-rapporterna (serien *SSM Reports*) utgavs vid Institutionen för lingvistik, Stockholms universitet i anslutning till forskningsprojektet *Svenska som målspråk (SSM)* som understöddes av Skolöverstyrelsen 1973–1980. Redaktör för serien var Björn Hammarberg. Projektet var inriktat på studium av sådana företeelser i svenskans struktur och användning som utgör problem för vuxna inlärare av svenska som andraspråk med olika modersmål.

Upphovsrätten innehas av författarna. Rapporterna får laddas ner för personligt, icke-kommersiellt bruk och får citeras enligt gängse vetenskapliga principer. De får fritt användas i kurser inom högskolan under förutsättning att källan uppges.

Förteckning över SSM-rapporterna

1. Hammarberg, Björn & Åke Viberg (1977), *Felanalys och språktypologi. Orientering om två delstudier i SSM-projektet*. 34 s.
Även tryckt i *Nysvenska studier* 57 (1977) i form av två uppsatser, "Svenskan i ljuset av invandrades språkfel" av Björn Hammarberg (s. 60–73) och "Svenskan i typologiskt perspektiv" av Åke Viberg (s. 74–85).
2. Hammarberg, Björn & Åke Viberg (1979), *Platshållartvånget, ett syntaktiskt problem i svenskan för invandrare*. Andra, omarbetade upplagan. 67 s.
En engelsk version är tryckt i *Studia linguistica* 31: 106–163 (1977) under titeln "The place-holder constraint, language typology and the teaching of Swedish to immigrants".
3. Hammarberg, Björn & Åke Viberg (1976), *Anaforiska processer i svenskan i invandraperspektiv – några utgångspunkter*. 13 s.
Även tryckt i *Nysvenska studier* 55–56: 213–226 (1976).
4. Åslund, Jan (1976), *Araber skriver svenska – arabisk syntax och arabers syntaxfel i svenskan*. 47 s.
5. Hammarberg, Björn & Åke Viberg (1976), *Reported Speech in Swedish and Ten Immigrant Languages*. 21 s.
Även tryckt i *Papers from the Third Scandinavian Conference of Linguistics*, red. Fred Karlsson (1976). Turku: Academy of Finland, Text Linguistics Research Group. 131–148.
6. Strömqvist, Sven (1980), *En orientering om NP, kasus och prepositioner i ryska*. 21 s.
7. Viberg, Åke (1980), *Tre semantiska fält i svenskan och några andra språk: 1. Kognitiva predikat. 2. Perceptionsverbens semantik. 3. Emotiva predikat*. 103 s.
En förkortad version av uppsats 1 är tryckt i *Svenskans beskrivning* 12, red. S. Fries & C.-C. Elert (1980). Umeå universitet. Uppsats 2 även i *Tvåspråkighet*, red. A. Stedje & P. af Trampe (1979). Stockholms universitet. Uppsats 3 även i *Kontrastiv lingvistik och sekundärspråksforskning*, red. B. Hammarberg (1979). Stockholms universitet, Institutionen för lingvistik.
8. Viberg, Åke (red.) (1983), *Studier i kontrastiv lexikologi: Perceptionsverb*. Andra, utökade upplagan. 133 s.
9. *Studium av ett invandarsvenskt språkmateriel* (1983). 115 s.
10. Hammarberg, Björn & Åke Viberg (1984), *Forskning kring svenska som målspråk. Två forskningsöversikter: 1. Grammatik och ordförråd (Åke Viberg). 2. Fonologi (Björn Hammarberg)*. 64 s.
Även i *Nordens språk som målspråk. Forskning och undervisning*, red. K. Hyltenstam & K. Maandi (1984). Stockholms universitet, Institutionen för lingvistik.

FÖRORD

Denna uppsats om NP, kasus och prepositioner i ryskan anknyter till de typologiska studier som publicerats inom SSM-projektet. Ryskan är förvisso inte något språk som talas av många invandrare i Sverige. Men vi tycker ändå det är motiverat att publicera en uppsats som mer i detalj belyser sådana företeelser som beskrivs mera översiktligt i våra egna typologiska beskrivningar. Från början var det meningen att Sven Strömqvists uppsats skulle publiceras tillsammans med en typologisk genomgång av NP och böjningskategorier hos nomen i svenskan och de tio invandrarspråk som vi studerat i SSM-projektet. Men eftersom denna ännu ej blivit färdig, ansåg vi att Svens manus, som var färdigt redan hösten 1979, inte borde ligga opublicerat längre. En introduktion till en typologisk beskrivning av kasus finns i Åke Viberg: Fyra typologiska översikter. SSM PM 1979-11-01.

Stockholm 22.5.1980

Åke Viberg

Sven Strömqvist

EN ORIENTERING OM NP, KASUS OCH PREPOSITIONER I RYSKA

Innehållsförteckning

1. Böjningskategorier i ryskans NP-system	3
2. Ordningen mellan konstituenterna i NP	4
3. Nominalets morfologiska struktur	7
4. Böjningsregler	9
4.1. Regelbundna nominal	9
4.2. Regelbundna adjektiv	12
5. Några viktiga semantiska funktioner hos ryskans kasus	14
6. Prepositioner	16
7. Litteraturhänvisningar	20
8. English summary: A brief presentation of NP, case and prepositions in Russian	21

1. Böjningskategorier i ryskans NP-system

I ryskan signalerar nominalet (N) numerus (singular, plural), kasus (nominativ, genitiv, dativ, ackusativ, instrumentalis, lokativ) och genus (maskulinum, femininum, neutrum). Dessa tre kategorier uttrycks morfologiskt genom suffix (om den morfologiska strukturen inom N se sid 7). Till skillnad från svenskan saknas morfologiskt uttryck för species, som i ryskan signaleras i huvudsak genom ordföljd. De flesta typer av bestämningar till N kongruensböjs efter huvudordets numerus, kasus och genus. Se tabell 1, där närvaro av kongruensböjning markerats med +.

tabell 1

Total. Dem. Poss-pron. Räkneord Adj-pron. Adj.

Numerus	+	+	(+)		+	+
Kasus	+	+	(+)	+	+	+
Genus	+	+	(+)	(-)	+	+

Parenteserna kring plustecknet i kolumnen under possessiva pronomen markerar att vissa poss-pron. inte kongruensböjs, nämligen tredje personens poss-pron. (ego¹ "hans" el. "dess", eë "hennes", ich "deras"). I talspråket kan man emellertid få höra de adjektiviska formerna ejnyj "hennes" och ichniy "deras", vilka obligatoriskt kongruensböjs för numerus, kasus och genus. Parenteserna kring minustecknet under Räkneord markerar att räkneorden som regel inte kongruensböjs för genus, men att undantag finns, nämligen odin (mask.), odna (fem.), odno (neutr.) "en, ett"; samt dva (mask. och neutr.), dve (fem.) "två".

1. De ryska exempel som förekommer i texten är translittererade enligt den s.k. biblioteksprincipen och följer den ryska skriftbilden.

2. Ordningen mellan konstituenterna i NP

I grammatikorna är det genomgående dåligt med (eller ingen alls) information om vilka möjligheter det finns att variera ordningen mellan konstituenterna i nominalfrasen. För att få en uppfattning om hur pass varierbar konstituentordningen inom NP är, konstruerade jag ett mindre test. I testet deltog (vid olika tillfällen) två personer ("informanter") som båda hade ryska som modersmål (och som båda hade akademisk utbildning). Testet gick till så att jag i tur och ordning presenterade ett antal fraser (i tabell 2 återgivna som a-h) för informanterna. För varje given fras frågade jag informanterna om de kunde tänka sig någon annan ordföljd för nominalfrasen än den jag föreslagit² och vilken betydelseskilnad de tyckte att omflyttningen i så fall förde med sig. För att understryka att det rörde sig om NP och inte självständiga satser (se nedan) presenterade jag fraserna för informanterna i kontexter som "ja znaju___" ("jag känner till___") och "u menja (est')___" ("jag har___"). När informanterna gett sina spontana svar för en given test-fras, pressade jag dem en gång (för test-fras c två gånger) med frågan "Kan du inte tänka dig några fler möjliga varianter?". Resultaten av testet redovisas i tabell 2. I kolumnen längst ner till höger har jag sammanfattat informanternas kommentarer.

Tabellen illustrerar långt ifrån alla logiskt tänkbara kombinationer av nominalfrasens konstituentter och uttömmar förmodligen inte alla grammatiskt acceptabla varianter. Trots detta ser vi av tabellen att ordföljden inom NP är påfallande varierbar. Ett gott exempel på detta är test-fras c. Särskilt slående ter sig varierbarheten hos denna fras mot bakgrund av Greenberg's (1963) universalie 20: "When any or all of the items (demonstrative, numeral, and descriptive adjective) precede the noun, they are always found in that order. If they follow, the order is either the same or its exact opposite." Genitiv-attributet verkar emellertid inte vara flyttbart. Totalkvantifikatorn verkar inte gå att flytta lika fritt som de övriga konstituenterna i NP.

2. Den ordföljd (konstituentordning) som jag valt att utgå från är den som jag själv upplever som den "neutrala". Informanternas reaktioner bekräftade också att denna ordning kan anses som neutral/omarkerad.

tabell 2

fras	Total.	Dem.	Poss-pron.	Räkneord	Adj-pron.	Adj.	N	Gen-attr.	Ordföljdsindex (ordn. mellan frasens konst.)
a						interesyne knigi			1-2
b		éti				interesyne knigi			1-2-3
c		éti			tri	interesyne knigi			1-2-3-4
d		éti		vse		interesyne knigi			1-2-3-4
e						interesyne knigi		biblioteki	1-2-3
f			ego		tri	interesyne knigi			1-2-3
g			ego		tri	takie			1-2-3-4
h			ego			interesyne knigi			1-2-3-4
över-									
sättning:	<i>alla dessa</i>		<i>hans</i>		<i>tre</i>	<i>sådana</i>		<i>intressanta böcker bibliotekets</i>	

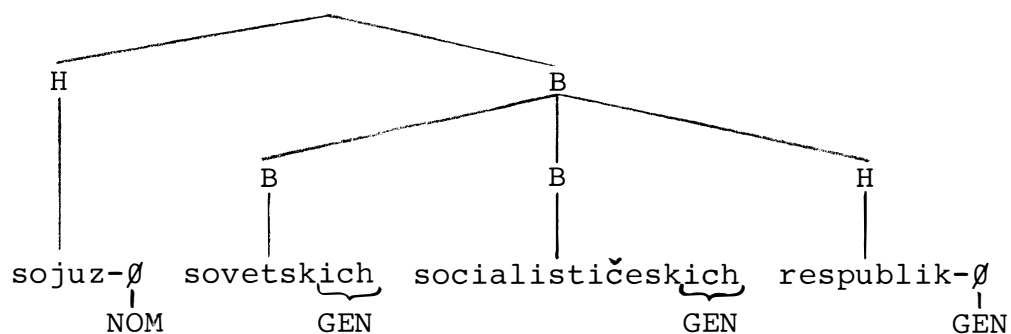
Enl. informanten möjliga varianter
(konstituenternas ordn. jämfört med
den ursprungliga ordn.) för fras

a	2-1					adj får emfas			
b	2-3-1					med paus framför <u>éti</u> får <u>éti</u> emfas; utan paus - ingen skillnad			
	2-1-3					ev. viss emfas åt <u>éti</u>			
	3-1-2					låter poetiskt; skulle gå i poesi			
c	2-3-4-1					med paus framför <u>éti</u> får <u>éti</u> emfas; utan paus - ingen skillnad			
	2-1-3-4					ingen skillnad; ev. viss emfas åt <u>éti</u>			
	3-1-2-4					<u>éti</u> tri får emfas			
	1-3-2-4					informanten kan inte ta ställning			
d	2-1-3-4					den ena informanten tycker att hon gör våld på grammatiken när hon flyttar vse; den andra tycker det känns konstigt bara när vse hamnar sist, -dock accepterar hon 3-2-4-1 om verbet i den inbäddande satsen är negerat (tex "ja vooščé ne ljublju")			
e						"jag tycker överhuvudtaget inte om ___"			
f	2-3-1					ingen skillnad			
	2-1-3					takie får emfas			
g	2-1-3-4					<u>takie interesyne</u> får viss emfas			
	2-3-1-4					ingen betydelseförändring; ev. får <u>ego</u> viss emfas			
h	2-1-3-4								

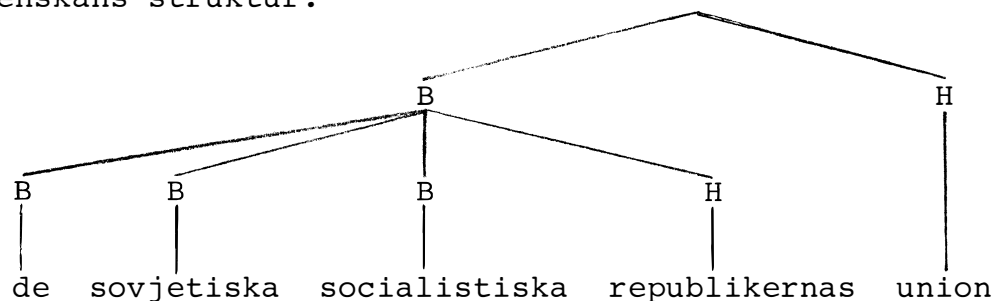
3. Varning: kommentarerna om emfas bör läsas med försiktighet. Vilket ord som får emfas beror i hög grad på hur syntaxen interagerar med sättsproodin,- enparameter som jag inte haft under kontroll.

Lägg märke till att informanterna, när det gäller fraser med mer än två konstituenten, genomgående undvikit (d.v.s. i sin spontana produktion av varianter aldrig angivit) den tänkbara struktur som åstadkoms genom att adj. flyttas till final position medan ordningen mellan konstituenterna i övrigt lämnas oförändrad. Informanternas konsekventa beteende är intressant. Den struktur som informanterna undvikit representerar precis den ordning mellan konstituenterna som respektive fras normalt skulle ha om fraserna fungerade som självständiga satser (ryskan har som regel ingen kopula i presens) och inte - som i mitt test - som inbäddade fraser. Informanternas beteende tycks alltså vara ett uttryck för en vilja att upprätthålla en distinktion mellan inbäddade och självständiga "satsskapande" fraser (i grammatikorna ibland kallade "nominalsatser", se även sid 12 om adj-paradigm). I tabell 3 beskrivs de strukturer som informanterna undvikit.

Innan vi lämnar problemen med nominalfrasen och dess konstituenten, ska vi kort beskriva en lite mer komplicerad struktur av genitiv-bestämningar. För frasen sojuz sovetskich socialističeskich respublik ser underordningsförhållandena ut på följande sätt (H står för "huvudord" och B för "bestämning"):

Jämför svenskans struktur:

Märk att ordningen mellan bestämningarna sinsemellan är den samma för båda språken.

tabell 3

Bland de tänkbara ordföljds-
varianter som informanterna
inte gav exempel på märks
för test-fras

Gräns mellan subjekts-del och pre-
dikats-del om frasen skulle fungera
som självständig sats (noll-allomor-
fen ersätts med overt uttryckt ko-
pula i preteritum och futurum)

b	ëti knigi	(∅)	interesnye
c	ëti tri knigi	(∅)	interesnye
d	vse ëti knigi	(∅)	interesnye
e	knigi biblioteki	(∅)	interesnye
f	ego knigi	(∅)	interesnye
g	tri takie knigi	(∅)	interesnye
h	vse ego knigi	(∅)	interesnye

Översättning (av fraserna
tolkade som självständiga
satser) för

b	de här böckerna är intressanta
c	de här tre böckerna är intressanta
d	alla de här böckerna är intressanta
e	bibliotekets böcker är intressanta
f	hans böcker är intressanta
g	tre sådana böcker är intressanta
h	alla hans böcker är intressanta

3. Nominalets morfologiska struktur

I svenskan är det ofta lätt att identifiera ett visst ords se-
mantiska och grammatiska funktioner med distinkta enheter i or-
det, t.ex.

hund	-	ar	-	na	-	s
HUND		PLUR		BEST		GEN

Vi ser att inte bara det fria morfemet HUND utan även de bundna
morfemen PLUR, BEST, och GEN motsvaras av var sin allomorf (-ar,
-na, -s). Sådana ett-till-ett överensstämmelser finner man inte
i ryskan. I t.ex.

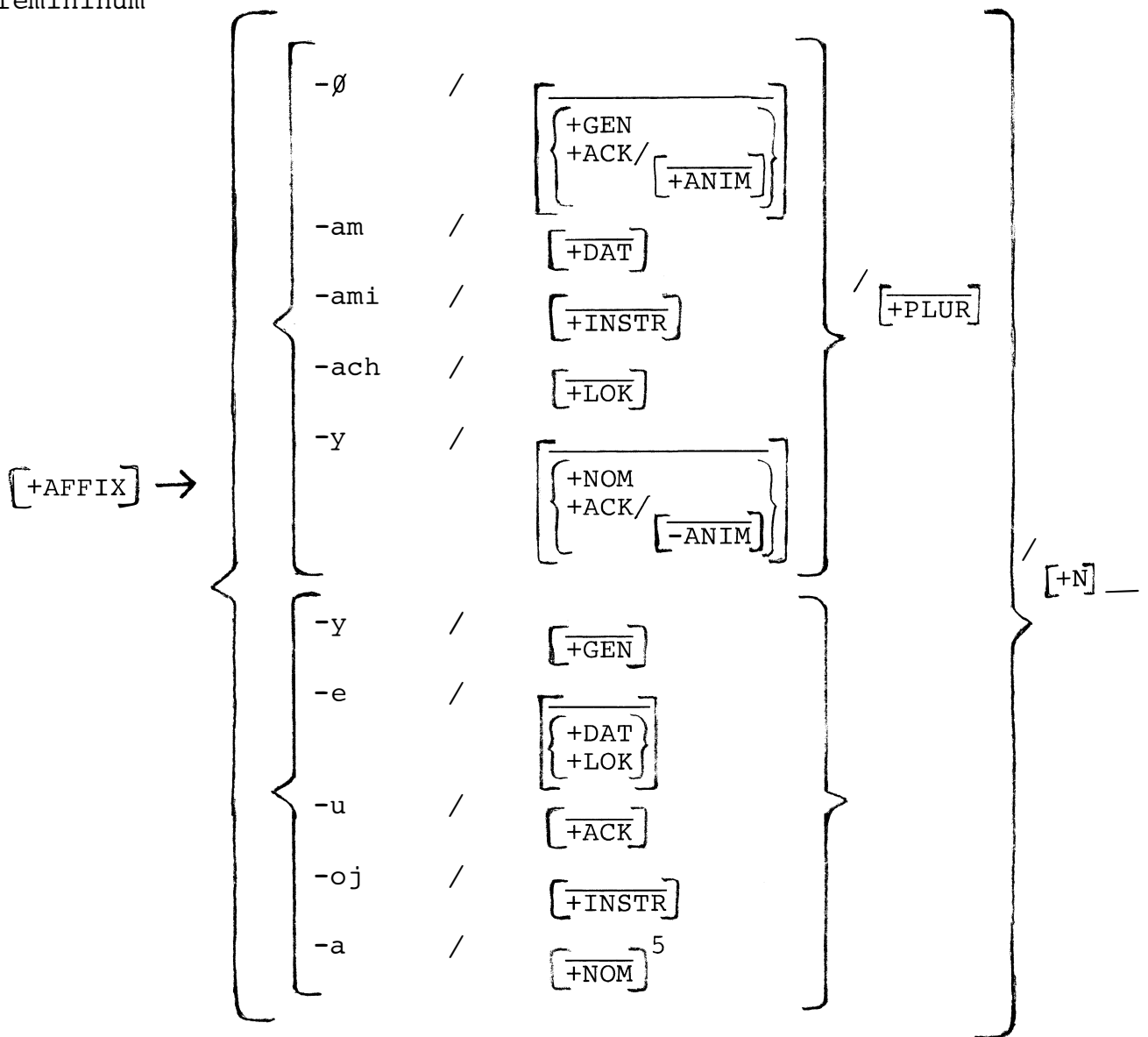
knig-a		
└─┬─┘		
SING	NOM	FEM

signalerar suffixet -a ensamt tillhörighet till tre olika kate-
gorier. I det svenska exemplet ovan ser vi dessutom att de mor-
fem som fogats till stammen hund är ordnade på ett speciellt sätt:

närmast stammen står PLUR, sedan kommer BEST och därefter GEN. Det svenska exemplet återspeglar en universell strukturprincip, enligt vilken den mest grundläggande kategorin står närmast stammen; därpå följer den näst mest grundläggande kategorin o.s.v. (s.k. stamaderens, se Linell 1975) (jag bortser här från avledningsändelser, vilka kommer mellan stammen och böjningsändelserna såväl i svenskan som i ryskan). Studier i strukturen hos ett stort antal av världens språk pekar på att numerus är den mest grundläggande böjningskategorin när det gäller nominal (Greenberg 1963). Mot bakgrund av detta väntar man sig att även i ryskan finna ett numerusbaserat deklinationssystem. En numerusbaserad kan emellertid inte ta sig uttryck i en stamaderensprincip när det gäller ord som ryskans kniga, där affixet signalerar tillhörighet till flera kategorier samtidigt (s.k. portmanteau-morf) och kategorierna följaktligen inte är ordningsbara. Vi får leta efter evidens någon annan stans i systemet. Om vi i de ryska nominalens paradig skulle upptäcka att det för varje givet kasus alltid finns skilda portmanteau-morfer i singular och plural, men att portmanteau-morferna för olika kasus inom en och samma numeruskategori (singular resp. plural) ofta sammanfaller, skulle detta vara evidens för att även ryskans nominalböjningssystem är numerusbaserat. Vill man upprätthålla en viss distinktion (i detta fall singular - plural) är det ju väsentligt att de former som uppbär distinktionen inte sammanfaller. Och om man inte månar sig lika strängt om att konsekvent upprätthålla en semantisk eller grammatisk distinktion, kan man ju kosta på sig en del sammanfall. Enligt nämnda kriterier visar sig ryskans nominalböjning, som väntat, vara numerusbaserad. Studera t.ex följande regel för de "regelbundna"⁴ feminina nominalens böjning:

4. Med "regelbunden" böjning avses här och i fortsättningen de nominalparadigm som i grammatikorna brukar benämnas Första och Andra deklinationen, hård böjning; samt de adjektivparadigm som brukar benämnas Hård böjning. Dessa böjningsmönster är de som introduceras först i läroböckerna och torde vara de mest grundläggande/produktiva/omarkerade.

femininum

När det gäller adjektivparadigmen är tendensen till allomorfiskt sammanfall inom resp. numeruskategori ännu starkare (se sid.12ff).

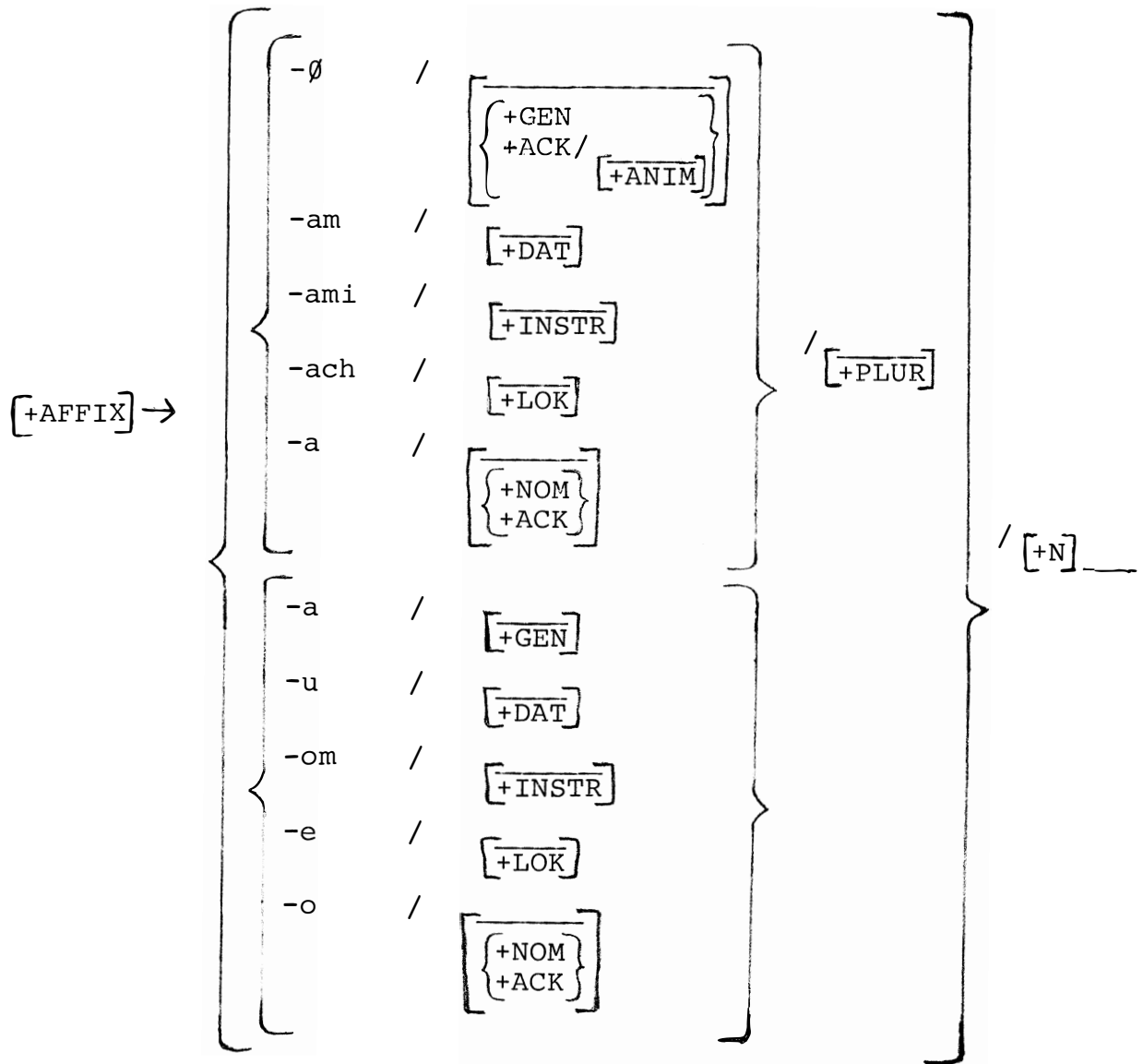
4. Böjningsregler

4.1 Regelbundna nominal

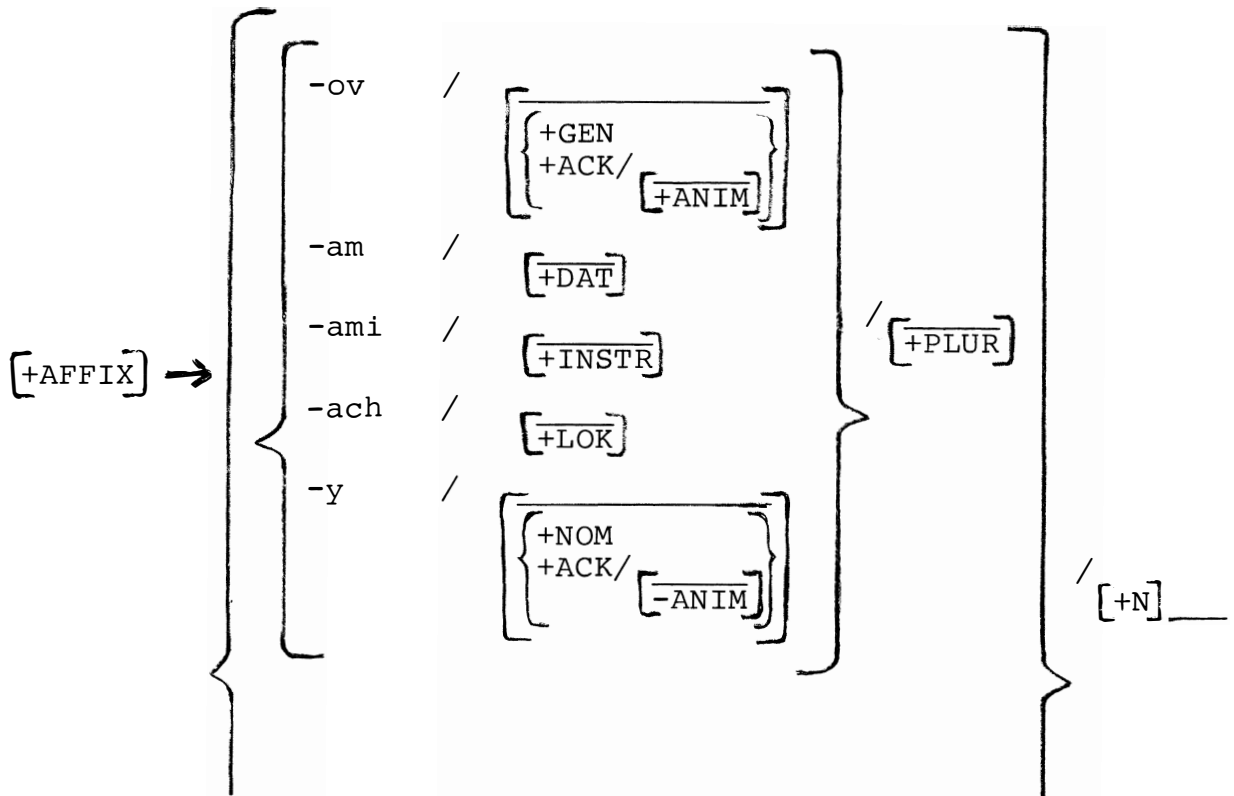
I slutet av föregående avsnitt gavs böjningsreglerna för regelbundna (se not 4) feminina nominal. Här följer de regelbundna neutrala resp maskulina nominalens böjningsregler:

-
5. Jag har medvetet avstått från att göra böjningsreglerna helt redundansfria. Jag hade t ex kunnat avstå från kontextspecifikationen i den sista delregeln i singularparadigmet och låtit affixet (-a) gälla "i övriga fall" (alltså nominativ). En sådan "övriga fall"-form i regeln skulle kunna få representera basformen i paradigmet (se Linell 1975:30-32). Jag tror emellertid att jag genom att ge den överflödiga informationen gör beskrivningen lättare att överblicka (åtminstone för den läsare som inte redan har en viss kännedom om ryskans kasussystem).

neutrum

maskulinum

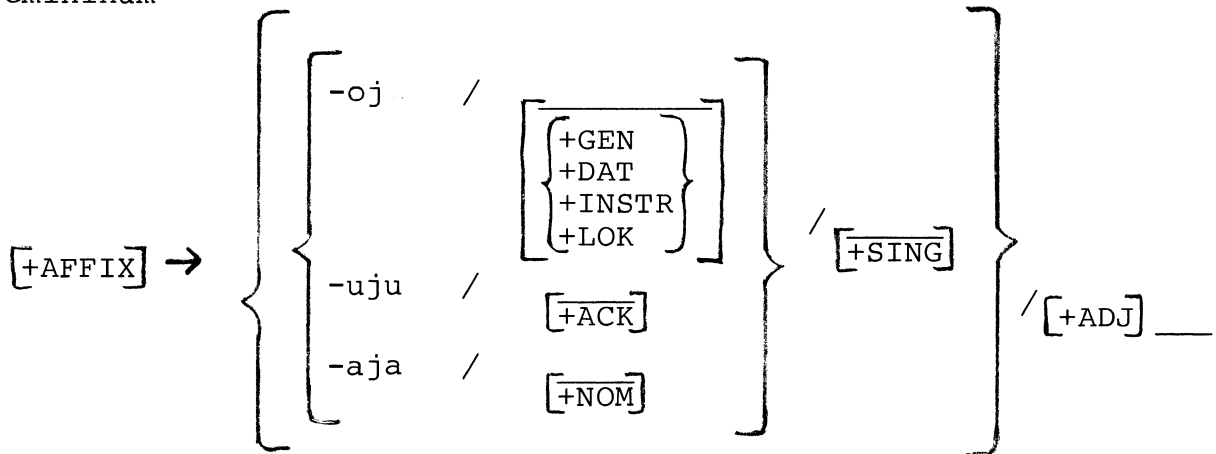

4.2 Regelbundna adjektiv

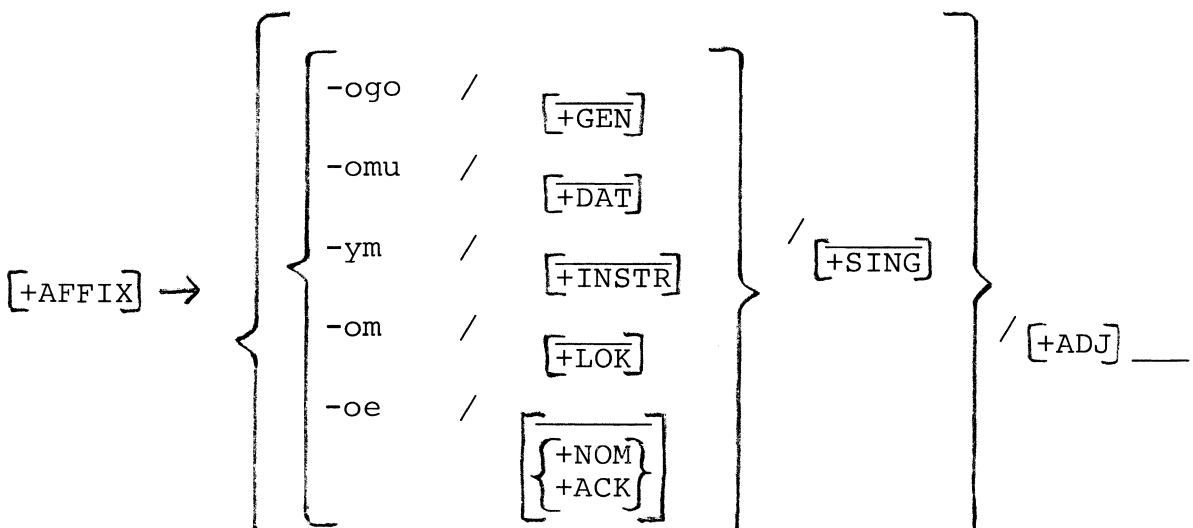
De flesta adjektiv i ryskan har två böjningsparadigm: s.k. "attributiv" resp. "predikativ" böjning. När ett adjektiv står i attributiv ställning måste adjektivet böjas i enlighet med reglerna för "attributiv böjning". När ett adjektiv står i predikativ ställning är valet oftast fritt mellan de båda paradigmen (d.v.s. adjektivet kan böjas i enlighet med antingen "attributiv" eller "predikativ" böjning), (jfr sid. 6 och tabell 3).

Om man jämför adjektivens böjningssystem med nominalens finner man både likheter och olikheter. Även bland adjektivens singularparadigm är det bara i maskulinum som distinktionen mellan animata och inanimata ackusativer ges morfologiskt uttryck. För plural, däremot, har samtliga genus ett gemensamt paradigm och detta har skilda kasusformer för animata resp. inanimata ackusativer. Sammanfallet mellan kasusformer inom resp. numeruskategori är dessutom större i adjektivparadigmen än i nominalparadigmen.

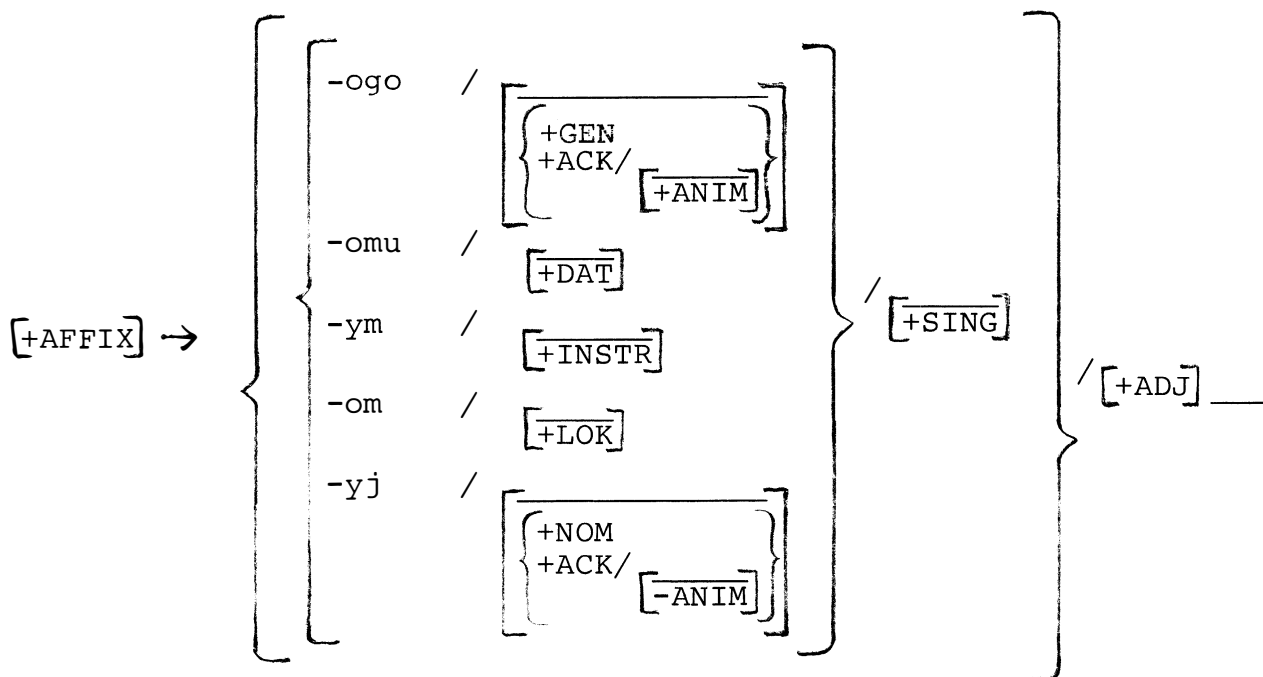
femininum

neutrum

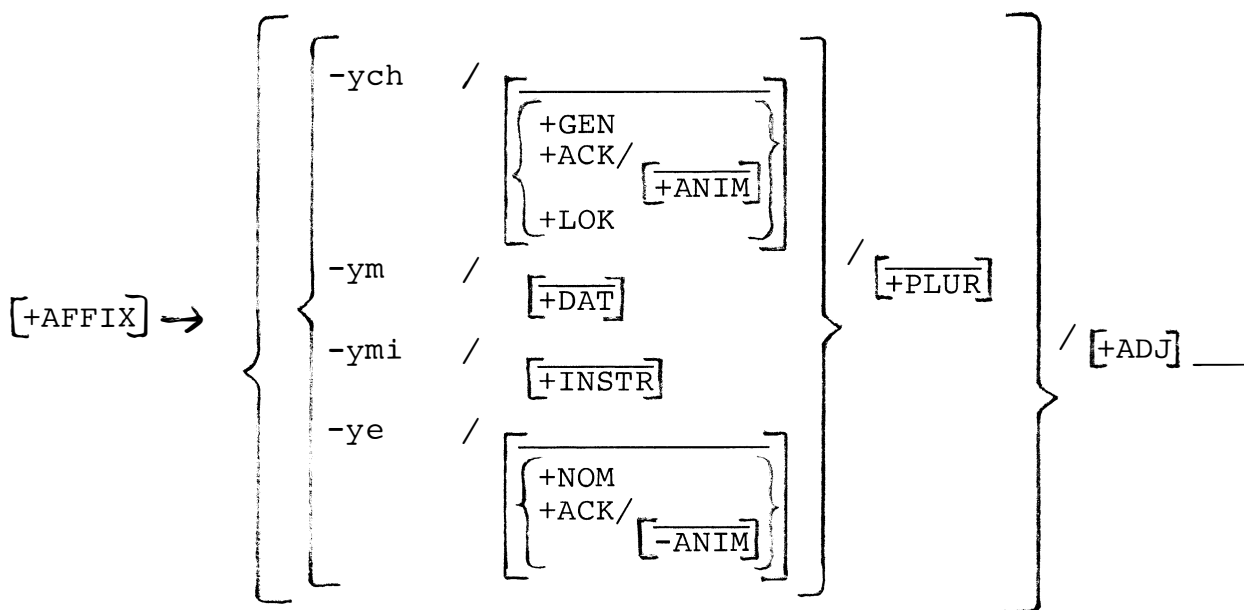
maskulinum

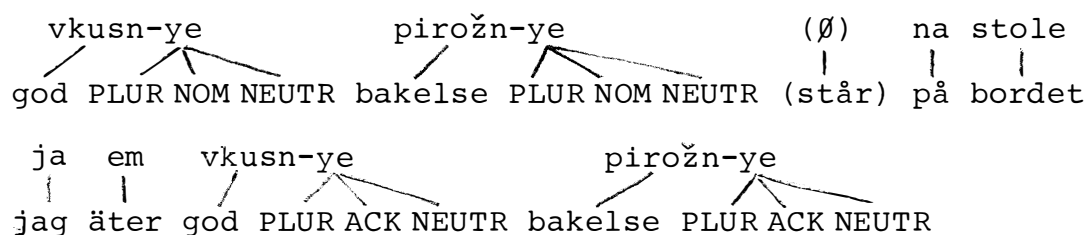
femininum

neutrum

maskulinum

Följande exempel får illustrera att även neutrala adjektiv har skilda kasusformer för animata resp. inanimata akkusativer i pluralis ("pirožnye" och "životnye" heter i nominativ singularis "pirožnoe" och "životnoe" och är substantiverade adjektiv):

Kasus	Funktion	Exempel
ACKUSATIV	DIREKT OBJEKT	ja viž <u>u</u> Ivan- <u>a</u> "jag ser Ivan" ACK
	UTSTRÄCKNING I RUMMET	ja bežal kilometr- <u>ø</u> "jag sprang en kilometer" ACK
	UTSTRÄCKNING I TIDEN (då verbhandlingen "uttömmer" denna tid)	ona smotrela na menja cel- <u>yj</u> čas- <u>ø</u> hon såg på mig hél ACK ACK "hon såg på mig i en hel timme"
INSTRUMENTALIS	INSTRUMENT	Raskol'nikov ubil staruchu topor- <u>om</u> dödade gumman yxa INSTR
	SÄTT	govorit' šopot- <u>om</u> "tala med en viskning" INSTR
	FÄRDSÄTT (med avseende på väg eller fordon)	idti les- <u>om</u> "gå genom (via) skogen" INSTR
		echat' poezd- <u>om</u> "åka (med) tåg" INSTR
	TID (PUNKT)	let- <u>om</u> "på sommaren", "på somrarna" INSTR
	AGENT	dom. stroitsja pioner- <u>ami</u> "huset byggs av pionjärer" REFL INSTR
	GRAD	on god- <u>om</u> starše Ivana "han är ett år äldre än Ivan" INSTR (jfr GENITIV: STANDARDMARKÖR)
	PREDIKATIV (ofta efter kopula i pret. eller fut.)	togda on byl student- <u>om</u> "då var han student" då var INSTR
	PREDIKATIVT ATTRIBUT	on prišël perv- <u>ym</u> "han kom först" INSTR (såsom den förste)
	on rabotaet inžener- <u>om</u> "han är ingenjör" ("han arbetar som ingenjör") INSTR	

Valet av kasus kan också vara lexikaliskt styrt. Exempel på verb som styr ett visst kasus är

upravljat' stran-oj dostigat' izvestnost-i pomogat' Ivan-u
styra land INSTR uppnå berömmelse GEN hjälpa DAT

Verbalsubstantiv styr ofta samma kasus som det verb de är avledda av, t. ex.

upravlenie stran-oj
 styrandet INSTR

Även en del adjektiv styr ett visst kasus, t.ex

polnyj kvas-a podobnyj Čechov-u bogatyj rud-oj
 full (av) kvass GEN lik DAT rik (på)malm INSTR
 (en dryck)

6. Prepositioner

I avsnitt 5 ovan nämndes ingenting om LOKATIV. Detta kasus kallas ibland predložnyj padež "prepositions-kasus" i ryska grammatikor. Det beror på att lokativ endast förekommer efter preposition. Den viktigaste semantiska funktionen hos lokativ är att uttrycka befintlighet i tid och rum. De vanligaste prepositionerna är:

Preposition	Närmast motsvarande svenskans	Funktion	Exempel
v	i	befintlighet i rum	v dom-e "i huset" LOK
		bef. i tid	v avgust-e "i augusti" LOK
na	på	bef. i rum	na stol-e "på bordet" LOK
		bef. i tid	na zar-e "i gryningen" LOK
pri	vid	bef. i rum	pri dorog-e "vid vägen" LOK
		bef. i tid	pri Petr-e Velik-om (Märk ord-följ-den!) LOK LOK "under Peter den Store"
o	om	kunskapsförmedlande	rasskazat' o drevn-ich berätta forna LOK vremen-ach "berätta om LOK forna tider"

Prepositionerna v och na kan även kombineras med ACKUSATIV. Om prepositionerna används i rumsuttryck, förändras funktionen från att uttrycka befintlighet till att uttrycka riktning:

on vošël v komnat-u "han gick in i rummet"
 | |
 gick ACK

ona postavila vazu na stol-ø "hon ställde vasen på bordet"
 | |
 ställde ACK

v kan även användas för att göra en nominalfras till ett tidsuttryck (som svarar på frågan "när?"), t.ex

v perv-yj raz-ø "första gången"
 | | |
 första ACK ACK

na kan användas i tidsuttryck för att beteckna utsträckning i tiden av typen frist, t.ex

oni zdes' na mesjac-ø "de är här på en månad"
 | | |
 de här ACK

Bland prepositioner som styr INSTRUMENTALIS märks:

Preposition	Närmast motsvarande svenskans	Funktion	Exempel
s	(tillsammans) med	samhörighet, samordning	my s drug-om "jag och vi vän INSTR min vän"
		sätt	ja èto sdelal s trud-om gjorde INSTR "jag gjorde det med svårighet"
za	bakom	bef. i rum	za ostrov-om "bakom ön" INSTR
nad	över, ovanför	bef. i rum	nad okn-om "ovanför INSTR fönstret"
pod	under	bef. i rum	pod stol-om "under bordet" INSTR

Liksom prepositionerna v och na kan za, nad och pod kombineras med ACKUSATIV för att uttrycka riktning, t.ex

korabl' isčez za ostrov-ø "fartyget försvann bakom ön"
 | | |
 fartyget försvann ACK

ona povesila kartinu nad okno-Ø "hon hängde tavlan ovanför
 hon hängde tavlan ACK fönstret"

za + ACK kan även användas för att beteckna utsträckning i tiden, t.ex

za ves'-Ø god-Ø ja eë ne videl "jag har inte sett henne på hela
 hela ACK år ACK henne inte sett året"

De vanligaste prepositionerna som styr DATIV är:

Preposition	Närmast motsvarande svenskans	Funktion	Exempel
k	till, mot	angivande av rörelse fram mot (men inte in i, jfr v+ ACK) en bestämd punkt i rummet	on podošël k okn-u "han gick fram till fönstret" gick fram DAT
		tiden	k večer-u "framåt kvällen" DAT
po		Bland denna prepositions många funktioner märks	
	längs	angivande av rumsligt medium för rörelseprocessen	korabl' plyl po rek-e seglade DAT "fartyget seglade längs floden"
		specificering	ona specialistka po raket-am DAT "hon är specialist på raketer"
	en...var	distribution	oni polučili po konfet-e fick DAT "de fick en karamell var"

GENITIV är det kasus som styrs av flest prepositioner. I den artrika floran märks:

Preposition	Närmast motsvarande svenskans	Funktion	Exempel
u	hos, vid	angivande av läge	u bereg-a "vid stranden" GEN

7. Litteraturhänvisningar

- Borras F.M. & Christian R.F. 1971. Russian Syntax, Oxford Univ. Press, Oxford.
- Daum E. & Schenk W. 1974. A dictionary of russian verbs, Leipzig.
- Ekblom R. 1969. Rysk grammatik (sjätte, omarbetade upplagan), Läromedelsförlagen.
- Ferguson C.A. 1970. Grammatical categories in data collection, i Working papers on language universals No 4 Nov 1970, Stanford University, Stanford.
- Greenberg J.H. 1963. Some universals of grammar with particular reference to the order of meaningful elements, i Greenberg J.H. (utg) 1963 Universals of language, The M.I.T. Press, Cambridge, Mass.
- Linell P. 1975. Markering - om mellanspråkliga likheter och skiljaktigheter i morfologi och syntax, Publication 10, Avd f allmän språkvetenskap, Umeå Universitet, Umeå.
- Wikland L. 1974. Modern rysk grammatik, Esselte Studium.

8. English summary

A BRIEF PRESENTATION OF NP, CASE AND PREPOSITIONS IN RUSSIAN

This paper was worked out in connection with a multilingual typological study that has been carried out in the SSM Project by Ake Viberg. The comparative study is in preparation and will follow later.

In the present paper, the inflectional categories of the Russian NP are first presented; table 1 (p.3) shows the marking of number, case and gender in pronouns of totality (all), demonstratives, possessive pronouns, numerals, adjectival pronouns, and adjectives.

The order of constituents within the NP is shown in table 2 (p.5) on the basis of the NP structure "all these his three such interesting books of the library". The possibilities and effects of reordering the constituents are shown in the lower part of the table. Two native Russian informants furnished the data. Certain constituent orders were avoided by the informants; these are precisely those sequences that will be interpreted as sentences, given the fact that the copula is not expressed; they are rendered in table 3 (p.7). After discussing the morphological structure of the noun, the author presents rules for the inflection of regular nouns and adjectives in the feminine, neuter, and masculine (pp. 9-13).

The main semantic functions of the Russian cases are then listed and exemplified (pp. 14-16).

The final section deals with prepositions, listing for each case the more common prepositions that govern that case, their functions, and key examples.